

HEMSKHETER I BULLAREN

NÅGRA UTVALDA BROTT BEGÅNGNA
MELLAN ÅREN 1850 OCH 1900

Källmaterial

1

VÅLD Å SVÄRFAR SAMT HEMGÅNG

BEGÅNGET: 1849 OCH 1853

GÄRNINGSMAN: ANDERS MAGNUS JAKOBSSON I ESPEÖD

Utdrag ur domboken från Bullarens Häradsrätt. Innehåller alla ingående handlingar i aktuella mål.

Själva protokollsanteckningarna i domboken har vit bakgrund.

Till protokollet bilagda handlingar har grå bakgrund.

Originalhandlingarna kan till vissa delar vara svåra att tyda. Dels kan det bero på bläckfläckar, bortrivet papper eller att inbindningen av domboken gjorts så att ena kanten av en handling blivit "osynlig". Renskrift av texterna har gjorts så långt det är möjligt. Där texten ej kunnat tolkats, har ett frågetecken angetts.

Varje protokoll eller handling inleds med ett id-nr, ex. (v278495.b12480.s2469). Detta nr är ett id som används av företaget ARKIV DIGITAL, när de katalogiserar och lägger ut materialet på internet. Du kan själv, med hjälp av detta id, söka fram aktuellt material på internet, men du måste då prenumerera på tjänsten. En sådan prenumeration kan lösas direkt på ARKIV DIGITALS hemsida.

Dessa rättegångar finns även beskrivna i boken "Hemskheter i Bullaren" som gavs ut 2014 av Bullarens Hembygdsförening. Boken finns till försäljning vid föreningens museum.

Trevlig läsning

Jan Nilsson, författare

1 VÅLD Å SVÄRFAR SAMT HEMGÅNG

BEGÅNGET: 1849 OCH 1853
GÄRNINGSMAN: ANDERS MAGNUS JAKOBSSON I ESPERÖD

(v278495.b12520.s2477)

Litt. F:
afskrift

Stämning!

Enligt af Bonden Jonas Andersson i Esperöd härstädes gård angifvelse, kallas och stämmas härmedelst dess Måg, Anders Magnus Jacobsson derstädes, till näst instundandes Höste Ting med Tanums och Bullarens Härader som börjar i Hede den 4de förstkommande November, under yrkande: Att lagligen ansvara för det han, vid ett tillfälle under sommaren 1849 å Allmänna vägen, ofvan om Hemmanet Mårtensröd öfverfallit Angifvaren dess Svärfader, och med våld ryckt honom utaf Hästen, hvarpå han red och kastat honom omkull på Vägen, och derunder tillfogat honom flere slag, sparkningar och gröfre skällsord, äfvensom för det Anders Magnus Jacobsson wid ett annat tillfälle sistlidet års Höst, då Angifvaren till honom inkommit i något ärende, tillfogat honom ett slag under Näsan, och dessutom för det han wid flere andra tillfällen slagit och oqvädat angifvaren.

Varandes tillika ansvar yrkat å Anders Magnus Jacobsson, för det han vid flere tillfällen misshandlat, slagit och banat sin hustru Anna Jonasdotter, så att hon, för att undvika lifsfarligt våld, måst nattetid, i hafvande tillstånd flyckta från sitt hus.

Denna kallelse skall vid laga ansvar åtlydas och wid Målets upprop till Domstolen framlemnas.

Bullaren den 11 oktober 1851

Å Tjenstens vägnar

CM Gädda

(v278495.b9500.s1883)

Dom bok

för lagtima Höstetinget med Tanums
och Bullarens Härader år 1851

År 1851 den 4 november,
började af undertecknad, e.o.
af Rättskansligt och tillförord
nad Domare, lagtima hösteting
å tingsstället Hede med Tanums
och Bullarens härader, derwid
biträdde följande nämnd

1. Från Tanums härad:
Häradsdomaren Hans Hansson i Hallind,
nämndemännen Cornelius Ström i Hofveröd,
Johannes Nilsson i Söby,
Tobias Andersson i Hvitevall,
Andreas Olsson i Lilla Anrås,
Johan Hansson i Bro,
Johannes Jonsson i Långeby,
och Anders Pettersson i Vesterby

2. Från Bullarens härad:
Häradsdomaren Hans Nilsson i Skackestad,
nämndemännen: Magnus Andersson i Backen,
Gude Berntsson i Mörken,
Petter Persson i Rör,
Magnus Andersson i Flötemarken,
Gustaf Johansson Augustin i Fresland,
och Olof Johansson i Edsäm.

Kronolänsmannen i Tanums härad C.J. Bolander och Kronolänsmannnen i Bullarens härad, Hofrättskommissarien C.M. Gädda infunno sig, för att under tinget gå Rätten till handa.

Sedan Rättens ordförande och ledamöter bevistat Gudstjensten i Tanums kyrka, sammanträdde Rätten å tingstaden,

då Tinget utlystes rättegångsfrid påbjöds samt följande lagrum upplästes:
40 kap 6 § och 44 kap MB samt 17 punkten af Kungl Förklaringen den 23 mars 1807...

(v278495.b12480.s2469)

1851 den 8 november 5te Rggsdagen (Rättegångsdagen)

No 100

Kronolänsmannen Hof Rättskommissarien C. M. Gädda har till tinget å tjenstens wagnar utfärdat stämning å Anders Magnus Jakobsson i Esperöd warande stämningen af följande lydelse:

”Enligt af bonden Jonas ” **Litt: F**

Wid upprop af detta mål, tillstädeskomma åklagren, målsägarna och Svaranden i egne personer.
Målsägaren witsordade åklagarens uppgifter, angående åtalade brotten; och förklarar målsägandehustrun, att hon ej blifvit af Svaranden så svårt misshandlad att hon af honom tillfogats någon åkomma.
Svaranden inlemnar en skrift, som lyder sålunda:

”Då jag af Herr Kommissarien” **Litt: G.**

Till wittnen i saken åberopar åklagaren Olof Olsson och Hans Andersson i Mickelskogen, Gabriel Ek i nedre Buane, Magnus Johansson i Flötemarken samt pigan Maja Johannesdotter i Esperöd, hwilka äro närvarande, utom Ek och Hans Andersson. KronoRättaren Andreas Axberg intygar, att de begge sistnämnda blifvit behörigen kallade; men annorledes kan åklagaren styrka det. Från Ek inlemnas en så lydande attest:

”Jag underteknar att jag var” **Litt: H.**

Tillstädeskomne wittnena lemnas ojäfvige, gå ed, warnas för mened höras särskildt och wittna sålunda:

1. Olof Olsson: Wid ett tillfälle för omkring två år sedan färdades wittnet tillsammans med målsägaren Jonas Andersson, Svaranden och till wittne åberopa de Hans Andersson från Mikelskogen på häradsvägen från Bullareby förbi Mårtensröd till hemmanet Backen. När de passerat Mårtensröd, märkte wittnet att oenighet uppkommit emellan Svaranden och Jonas Andersson. Den senare red på en häst; men öfriga sällskapet gingo. Svaranden närmade sig till Jonas Anderssons häst och fattade denna med ena handen i tygeln samt tog med den andra åt Jonas Anderssons rockkrage, derwid Jonas Andersson, Svaranden och Hans Andersson stannade på vägen, hwaremot wittnet fortsatte sin gång framåt; och wittnet förnam ej något slagsmål emellan dem, som blefvo efter, eller att de oqvädade hwarandra. Sedan wittnet gått ensam ett bra stycke på vägen, såg wittnet sig tillbaka och fick då se, att Jonas Andersson låg på vägen, att han genast derpå steg upp, och att Svaranden samt Hans Andersson stodo bredvid. Wittnet gick derpå vidare till hemmanet Backen. Dit ankommo derefter Svaranden och Jonas Andersson. Den senare hade en följeslagare med sig från Mårtensröd och yttrade, att han icke wågat färdas ensam med Svaranden. Uppläst och vidkänt

2. Magnus Johansson: Tre veckor före jul sista år, såg wittnet, att Svaranden hemma i sitt hus tilldelade målsägandehustrun två slag å ryggen med en käpp, utan att hustrun gaf Svaranden anledning att slå henne. Svaranden war wid tillfället något rörd af starka drycker. Uppläst och vidkänt

3. Maja Johannesdotter: Wittnet har tjenat som piga hos Svaranden, och flyttade ur tjensten sista oktober månad. I början af detta års höst, kom Svaranden en gång midt på natten i rusigt tillstånd hem till sitt hus. Målsägandehustrun, som hade lagt sig, steg upp och tog emot honom; men han wisade henne ifrån sig och lofvade henne stryk. Målsägandehustrun flydde då från huset i bara linnet till hemmanet Backen, som är beläget en åttondels mil derifrån och återkom först påföljda natten. Svaranden märkte ej till en början hustruns flykt, utan letade efter henne inne i stugan, troligen för att slå henne. Wittnet har i år hört Svaranden tala illa om målsägaren Jonas Andersson i dennes frånvaro och då kalla honom ”förbannadt lif”; äfvensom Svaranden i wittnets närvaro under detta år bannat Jonas Andersson. De uttryck, Svaranden derunder begagnat kan wittnet nu ej påminna sig. Uppläst och vidkänt

Wittnena fordra ersättning för inställesebeswäret. De hafwa hit, Olof Olsson och Magnus Johansson tre mil samt Maja Johannesdotter två och en half mil.
Åklagaren yrkar böter å uteblifne wittnena samt uppskof för deras hörande.

Utslag

afkunnade den 18 December 1851

Uppskof

6te dagen

Målet får anstå till sjette rättegångsdagen af nästa ting, då Svaranden wid hemtnings följd samt målsäganderne om de det nödigt akta skola tillstädeskomma, jemte åklagaren, hwilken till utsatta dagen bör hafwa bewisligen inkallat de ytterligare wittnen, han önskar få i målet hörde; kunnande något answar för utewaran ej ådömas till wittne åberopade Gabriel Ek i nedre Buane och Hans Andersson på Mikelskogen, då det ej är tillfyllest wisadt, att de blifvit till detta ting inkallade.

(v278495.b12530.s2479)

Litt. G:

Då jag af Här Commissarien C M Gädda Blifvit Lagligen kalat på angifvelse af min svärfader Jonas Andersson i Esperöd för att stå till ansvar för det jag öfver 2ne år tillbaka skolat honom ofredat på Wägen wid hemmanet Mårtensröd; får jag mig häröfver ökmükast förklara att då min svärfader så väl vid detta som andra tillfellen i Rusigft tillstånd wille mig öfverfalla med påridande; jag var nödsakad att mig försvara och anhåller jag i sådant hänseende från något ansvar fri i anseende dertill, att det redan både är öfver 2ne års förlopp; och att jag ej brukat annat motvärn än att jag wäl hållit hans häst Wid ifrågavarande tillfälle men ej på något annat sätt honom ofredat.

Beträffande andra stämnings påståendet för slag och oqwädesord wet jag mig ej heller till någondera delen saker; men i händelse af Härads Rätten skulle kunna anse mig i dessa fall till något ansvar skyldig får jag anhålla om anstånd med målet att till nästa ting genom genstämmning wisa och med wittne styrka det han vid flera som ? de i stämningen intagna tillfällen sökt tillfälle att mig öfverfalla; warför jag har warit nödsakad att min husfrid bevaka; Hvad min hustrus ofredanade angår, wet jag ej heller mig till något ansvar skyldig då jag ej brukat något wapen warken till blodvite eller annan åkomma; utan werkelig husaga; warför hon i wrede tagit tillflykt åt annat ställe; warföre jag i allo anhåller om att blifva fri från något ansvar och från målet skildt samt utbeder att wid tingets slut erhålla det af protokollet i detta mål.

Esperöd den 4 November 1851

Magnus Jakobsson

(v278496.b40.s1)

Dombok för Tanums och Bullarens Häraders lagtima Winterting

År 1852 den 4 mars, började af undertecknad, vice Häradshöfding och tillförordnad Domare, lagtima Winterting å Hede med Tanums och Bullarens Häradder derwid biträdda såsom nämnd

1. Från Tanums Härad:

Häradsdomaren Hans Hansson i Hallind,
nämndemännen Cornelius Ström i Hofveröd,
Johannes Nilsson i Söby,
Tobias Andersson i Hvitevall,
Andreas Olsson i Lilla Anrås,
Johan Hansson i Bro,
Anders Pettersson i Westerby,
och Per Jakobsson i Fåraby.

2. Från Bullarens Härad:

Häradsdomaren Hans Nilsson i Skackestad
nämndemännen Pwetter Persson i Rör,
Gustaf Johansson Augustin i Fredsland,
Olof Johansson i Edsäm,
Jonas Bryngelsson i Göthbergshagen,
Karl Gabrielsson i Westeröd
och Johan Nilsson i Ulseröd

Kronolänsmannen i Tanums Härad C J Bolander och Kronolänsmannen i Bullarens Härad, Hofrättskommissarien C M Gädda infunno sig, för att under tinget gå Rätten tillhanda.

Sedan Rättens ordförande och ledamöter bevistat Gudstjenst i Tanums kyrka, sammanträdde Rätten å tingsstaden, då tinget utlystes, rättegångsfrid påbjöds samt följande lagrum upplästes: 40 kap 6§ och 44 kap MB samt 17 punkten af Kongl. Förklaring den 23 mars 1807...

(v278496.b3050.s601)

1852 den 10 mars 6te dagen

No 125

I öfverensstämmelse med HRns vid sista ting fattade och under no 100 i domboken för det tinget antecknade beslut, uppropas nu åter målet, angående Kronolänsmannen, HofRättskommissarieen C M Gädda åtal emot Anders Magnus Jakobsson i Esperöd för slagsmål å sin hustru Anna Jonasdotter äfvensom å dennas fader Jonas Andersson i nämnda hemman, m. m.

Åklagaren, Jonas Andersson och Anders Magnus Jakobsson äro personligen tillstädes; men målsägandehustrun afhöres ej. Anders Magnus Jakobsson har till tinget å Jonas Andersson utverkat stämning, hwilken är tecknad å en så lydande ansökan:

”På grund af min swärfader ”**Litt B.**

Jonas Andersson säger, att det wäl möjligen händt, att Jonas Andersson warit otidig emot Anders Magnus Jakobsson wid de tillfällen, då denne förut mot Jonas Andersson utfarit i skällsord; men Jonas Andersson nekar, att han vidare förgått sig emot Anders Magnus Jakobsson.

Af åklagaren wid sista ting återopade wittnena Gabriel Ek i nedre Buane och Hans Andersson i Mikelskogen äro nu tillstädes, hwarförutan, på åklagarens kallelse, Mikael Olsson i Snöfveröd jemväl infunnit sig wid Rätten för att wittna i målet.

Anders Magnus Jakobsson återopar till wittnen å sin sida Johannes Rasmusson under Håltane och Gude Andersson i Rimseröd, hvilka äfven äro närvarande.

Samtliga wittnen, mot hvilka jäf ej förekommer, få gå ed, varefter de warnas för mened, höras särskilt och wittna sålunda:

1. Mikael Olofsson: för fem år sedan bodde Jonas Andersson i samma hus med Anders Magnus Jakobsson, hwilken senare redan då var gift med målsägandehustrun. Wid den tiden hwilade wittnet öfver en natt i deras hus och låg i samma säng som Jonas Andersson. Under natten kom Anders Magnus Jakobsson och ryckte Jonas Andersson ur sängen samt skuffade omkull honom på golfvet, utan att Anders Magnus Jakobsson derwid yttrade något. Uppläst och vidkänt.

2. Ek. Vid ett tillfälle under nästlidet års wår, såg wittnet, att Anders Magnus Jakobsson utan anledning och i vredesmod med ena handen stötte till Jonas Andersson under näsan. Uppläst och vidkänt.

3. Hans Andersson: I öfverensstämmelse med en så lydande attest:

”Den 21 juli 1848 gick jag” **Litt. C.**

Wittnet tillägger i öfrigt, att Olof Olsson i Mikelskogen hade gått ett stycke i förwäg när omwittnade slagsmålet timade, att Jonas Andersson under sistlidna höst wid ett tillfälle af Anders Magnus Jakobsson återfordrade ett bräde och några slagor, att Jonas Andersson då ”resonerade med Anders Magnus Jakobsson”, det will säga grälade på honom, och att Anders Magnus Jakobsson dertill icke swarade något. Uppläst och vidkänt.

4. Gude Andersson: wittnet har sig ej något bekant, som kan lända till upplysning i saken. Uppläst och vidkänt.

Och **5. Johannes Rasmusson:** I enlighet med denna attest:

”Då jag af Anders Magnus ” **Litt. D.**

Tilläggande wittnet, att omwittnade tilldragelse timade medan Jonas Andersson och Anders Magnus Jakobsson bodde i samma hus. Widkänt.

För inställelsen fordra Gude Andersson och Johannes Rasmusson godtgörelse, under witsordad uppgift att hafva tre mil hit, och HäradsRätten berättigar dem ett hwardera af Anders Magnus Jakobsson erhålla två Riksdaler banko. Öfrige wittnena fordra jemväl ersättning för deras inställelsen. Mikael Olsson har två mil samt Ek och Hans Anders-

son tre mil hit; tillkännagifvande Ek, hwilken är soldat, att han måst gå till sin afdelningschef för att anmäla, det han blifvit kallad till wittna i saken, och att Ek har en och en fjerdedels mil till afdelningschefen. Efter det upplyst, att Jonas Andersson och Anders Magnus Jakobsson sedan tre år tillbaka bebott särskilda bostäder, förklarar Anders Magnus Jakobsson, att han, wid det af Ek omwittnade tillfälle, fört sin ena hand mot Jonas Anderssons ansigte, för att hindra Jonas Andersson rusa på Anders Magnus Jakobsson, och att Anders Magnus Jakobsson icke kan påminna sig, det han sjelf i något hänseende förfördelat Jonas Andersson. Härpå öfverlämnar åklagaren målet till slutlig pröfning, under yrkande, dels om bötesansvar å Anders Magnus Jakobsson för hwad emot denne i målet förekommit, dels ock om åläggande för Anders Magnus Jakobsson att för inställelsebesvär ersätta de wittnen åklagaren i målet inkallat.

Utslag afkunnadt den 30 April 1852

Uppskof 6te dag

Innan målet till slutlig pröfning företages, aktar HäradsRätten nödigt få målsägandehustrun ytterligare hörd, hwarför målet uppskjutes till sjetten rättegångsdagen af nästa lagtima ting, då Anders Magnus Jakobsson wid förut stadgad följd, samt Jonas Andersson och målsägandehustrun wid tre Rd 16 sh, vite för dem hwar skola tillstädeskomma, hwarom åklagaren bör förut underrätta målsägandehustrun hwarjemte åklagaren har att å utsatta dagen förete prästbevis angående Anders Magnus Jakobsson och hans hustru.

(v278496.b3080.s605)

Litt. B

På grund af min svärfader Jonas Andersson i Esperöd till sistlidna Höstting wid Häradet emotwäckta åtal för slag och oqwädningsord, får jag härmed ödmjukast anhålla om laga kallelse och genstämmning å nämnde svärfader Jonas Andersson till näst infallande vinterting i sammanhang med förberörda mål wilket af ? Häradsrätten är hänvisat till sjetten Rättegångsdagen till berörde ting under No 100 med påstående han måtte ställas till Laga Ansvar, för det han wid flera tillfällen mig öfverfallit med wåld och oqwädningsord och Bannor, så att jag enligt det mot mig wäckta åtalet har warit nödsakad min fred bevaka. Och i öfrigt förbehålles öppen talan i att vad som till detta måls gemenskap lända kan samt att han måtte ersätta för de mig i dessa mål åstadkomna kostander.

Esperöd den 17 februari 1852

Anders Magnus Jakobsson

(v278496.b3090.s607)

Litt. C.

Den 21 Juli 1848 gick jag i sällskap med Jonas Andersson och Anders Magnus Jakobsson i Esperöd samt Olof Olsson i Mikelskogen ifrån Bullareby. Då vi kom till Mårtsröd wille Jonas Andersson rida på mitt sto, som han ock fick; men Anders Magnus Jakobsson war i förewäg. När nu Jonas Andersson hinte honom, så gick han midt i vägen. Då red Jonas Andersson grist på honom ok ropade hou. Då vände sig Anders Magnus Jakobsson om ok tok genast i betslet ok slog honom flera slag i huvudet på hästskreaturet ok ropade hvar villen i hän ok jag tog då i betslet, hvarefter Anders Magnus Jakobsson fattade i högra foten på Jonas Andersson ok loftade två eller tre gånger, men då steg Jonas Andersson ur sadeln sjelf. Då gick Anders Magnus Jakobsson ok tok Jonas Andersson i bröstet drog honom af häradsvägen ok kastade honom baklänges i marken ok span till honom på wänstra sidan i huvudet ok Jonas Andersson stod upp ok sprang tillbaka till Mårtsröd i gin. Detta kan jag med ed bekräfta om så påfordras

Hans Andersson

Mikelskogen

(v278496.b3100.s609)

Litt. D.

Då jag af Anders Magnus Jakobsson i Esperöd blifvit anmodad wittnesmål aflägga mellan honom och dess svärfader Jonas Andersson i samma hemman rörande slagsmål, så är mig derom bekant. Att för tid sedan, som jag ej kan närmare minnas, inkomm Jonas Andersson och ville med wåld öfverfalla sin måg Anders Magnus Andersson så att både jag och Jonas Anderssons hustru måste honom aflägsna men utbröt i eder och svordomar öfver sin måg och kallade honom warjehanda själsord – och tillade att han skulle spänna ut tänderna på Honom.

Vilket jag kan med ed fästa

Johannes Rasmussonunder Håltane

**Dom bok för
lagtima Sommaring med Tanums och Bullarens
Härader år 1852**

År 1852 den 6 juli, börjades af undertecknad, vice Häradshöfding och tillförordnad
Domare, lagtima Sommaring å Hede med Tanums och Bullarens Härader, der
wid biträdda såsom nämnd:

1. Från Tanums Härad:
Häradsdomaren Hans Hansson i Hallind
nämndemännen Corbelius Ström i Hofveröd,
Tobias Andersson i Hwitevall,
Andreas Olsson i Lilla Anrås,
Johan Hansson i Bro,
Anders Pettersson i Westerby,
Per Jakobsson i Fåraby, samt
Olaus Kristensson i Backa

2. Från Bullarens Härad:
Häradsdomaren: Hans Nilsson i Skackestad
nämndemännen: Petter Persson i Rör,
Gustaf Johansson Augustin i Fredsland,
Olof Johansson i Edsäm,
Jonas Bryngelsson i Göteborgshagen,
Karl Gabrielsson i Westeröd och
Johan Nilsson i Ulseröd.

Kronolänsmannen i Tanums Härad C.J. Bolander och Kronolänsmannen i Bullarens härad Hofrättskommissarien C.M. Gädde infunno sig för att under tinget gå rätten tillhanda.
Sedan Rättens ordförande och ledamöter bewistat Gudstjenst i Tanums kyrka, sammanträdde Rätten å tingsstaden, då tinget utlystes, rättegångsfrid påböds samt de lagrum och Kongl förordningar upplästes, som böra kungöras å Sommaringen...

(v278496.b7290.s1343)

1852 den 12 Juli, sjette Rgsdgn

No 95

Företages åter ett vid näst Ting, såsom Domboken under Nr 125 utvisar, sednast handlagdt att till denna rättegångsdag uppskjutet mål emellan Kr Läns H. Hofrättskommissarien C.M. Gädde, Åklagaren, Jonas Andersson i Esperöd, angifvare och Anders Magnus Jakobsson derstädes, Sde, ? ansvar för öfverwäld såväl af ang. som Sdn hustru Anna Jonasdotter, varvid denne kommo tillstädes personligen.

Åkl. ingaf om Svaranden och hans hustru dessa personbevis:

- 1, På grund af Tanums H. **Litt. A.**
2. På grund af Tanums H. **Litt. B.**

Hustru Anna Jonasdotter påyrkade fortfarande ansvar af Sdn för att han skall slagit henne; dock kunde Anna Jonasdotter nu icke uppgifva huru många slag hon fått.

Svaranden villa hafva ytterligare uppskof i målet för bevisnings anskaffande; men Åkl bestred uppskof, och lemnade målet till afgörande. Uppgifvande Svaranden och hans hustru, det de ej blifvit af prästerskapet warnade för oenig sammanlefnad.

Sednare på dagen frånträdde Anna Jonasdotter och inlemnade denna skrift:

”Till Tanums och Bullarens ”. **Litt. C.**

**Utslag
afkunnad den 31 Aug. 1852**

Under de tre ting målet nu förewarit har Anders Magnus Jakobsson ägt tillräckligt rådrum att förebringa den bevisning, han kunnat i målet akta nödig, hwarföre HäradsRätten icke bifaller Anders Magnus Jakobssons anhållan om ytterligare uppskof, utan företager målet i befintligt skick till pröfning, dervid HäradsRätten, som, hwad angår åtalade slagsmålet å målsägandehustrun, hwilken deraf ej erhållit åkomma, låter bero med hennes frånträde af ansvars-

påståendet emot Anders Magnus Jakobsson för berörda slagsmål, finner, beträffande åtalet o öfrigt emot Anders Magnus Jakobsson, det wara ådagalagdt, genom hörda wittnet Gabriel Ek i nedre Buane berättelse och Anders Magnus Jakobsson i anledning deraf afgifna förklaring, att Anders Magnus Jakobsson under wåren nästlidet år tilldelat sin svärfader Jonas Andersson ett slag i ansigtet, utan att dock åkomma der af bevisligen följt, hwarjemte hafvt skäl blifvit förebragt derom, att Anders Magnus Jakobsson fällt föraktliga ord om Jonas Andersson i dennes frånvaro; och som förskuldt ansvar för senare brottet, om än fullständig bevisning derom förekommit, enligt Kongl Brefvet den 15 Juli 1796, icke bör i försvarande fall äga rum, samt Anders Magnus Jakobsson icke är öfvertygad att inom två år före åtalets anställande eljest hafva med ord eller handling förfördelat Jonas Andersson, pröfvar HäradsRätten, med förklarande att vidare ansvar i målet ej kan för Anders Magnus Jakobsson ifrågakomma, rättvist, jemnlikt 14 kap 2 och 3 §§ MB, döma Anders Magnus Jakobsson, för det han burit våldsamt hand å Jonas Andersson, att böta Trettiotre Rdr 16 sh, till treskiftes emellan Kronan, Häradet och Kommissarie Gädda, och att å första rättegångsdagen af nästa lagtima ting med Häraderna inför Rätten göra Jonas Andersson offentlig afbön, derwid Jonas Andersson äger tillstädeskomma.

Jonas Andersson är ej, emot sitt nekande förvunnen att inom laga åtalstid hafva annorledes förfördelat Anders Magnus Jakobsson, än att Jonas Andersson emot honom utfarit i ohöfviska ord; och kan således icke annan ansvarspåföljd i målet ådömas Jonas Andersson, än att han, enligt 60 kap 6§ MB, skall böta 16 sh, till treskiftes emellan Kronan, Häradet och Anders Magnus Jakobsson.

För inställelsebesvär åligger det Anders Magnus Jakobsson ersätta hörde wittnena Olof Olsson och Hans Andersson i Mikelskogen, Gabriel Ek i nedre Buane, pigan Maja Johannesdotter från Esperöd, Mikael Olsson i Snöfveröd samt Magnus Johansson i Flötemarken, med en Rdr 16 sh till Mikael Olsson och två Rdr, allt banko, till hwar at de öfriga. Besvärshänvisning.

(v278496.b7320.s1349)

Litt. A.

På grund af Tanums och Bullarens Vällofliga Håradsrätts utslag af den 30 April 1852 aflemnas följande Prestbetyg: Hemmansegaren Anders Magnus Jakobsson i Esperöd af Naverstads församling, är född 1821 (tjugooett), läser klennt innantill, har mycket svag Christendomskunskap, begår dock ordentligt Herrans Nattvard och har icke för brott varit tilltalad.

Attesteras Nafverstaf den 7 juli 1852

C.A. Landberg

P.L.

(v278496.b7330.s1351)

Litt. B.

På grund af Tanums och Bullarens Vällofliga Håradsrätts utslag af den 30 April 1852 aflemnas följande betyg: Anna Jonasdotter, hustru till Anders Magnus Jakobsson i Esperöd af Nafverstads församling, är född den 20 Augusti 1823 (tre) läser väl i bok innantill, har god Christendomskunskap, begår ordentligt Herrans Nattvard och är till sin fröjd oklandrad.

Attesteras Nafverstaf den 7 juli 1852

C.A. Landberg

P.L.

(v278496.b7340.s1353)

Litt. C.

Sedan jag idag på det utaf Herr Domhafvande jorde framställan, uti det af min fader Jonas Andersson i Esperöd väckta åtal emot min man Anders Magnus Jakobsson; jag på oriktigt begrepp förklarade men bejakade att jag fortfarande skulle påstå min man laga ansvar; detta åtals fullföljande, får jag mig häröfver ödmjukast förklara, att min yttersta vilja är den, att jag aldrig varken yrkat något ansvar å min man i denna del Ej heller sådant för närvarande påstås.

Hede den 12e Juli 1852

Anna Jonasdotter

Dombok för lagtima Wintertinget med Tanums och Bullarens Härad år 1853

År 1853 den åttande februari och följande dagar förrättade undertecknad,
vice Häradshöfding och tillförordnad domare, årets lag
tima WinterTinget med Tanums och Bullarens Härad å wanliga tings
stället Hede såsom nämnd biträdde:

För Tanums Härad:
Häradsdomaren Hans Hansson i Hallind
Nämndemännen: Cornelius Ström i Hofveröd,
Anders Olsson i Lilla Anrås,
Tobias Andersson i Hvitevall,
Johan Hansson i Bro,
Anders Pettersson i Vesterby,
Per Jakobsson i Fåraby,
och Olaus Kristensson i Backa;

För Bullarens Härad:
Häradsdomaren Hans Nilsson i Skackestad,
Olof Johansson i Edsäm,
Karl Gabrielsson i Westeröd,
Jonas Bryngelsson i Göteborgshagen,
Gustaf Johansson i Fredsland,
Johan Nilsson i Ulseröd,
och Truls Kristensson i Sögård

Kronolänsmannen i Tanums härad E J A Strömberg och i Bullarens härad Hofrättskommissarien C M Gädda infunno sig för att gå Rätten tillhanda.

Sedan Rättens ordföranden och ledamöter bevistat Gudstjenst, sammanträdde Rätten, då tinget utlystes och tingsfrid påböds, hvarjemte de författningar och lagrum kungjordes, hvilka med wintertingen böra uppläsas...

(v278497.b2150.s421)

1853 den 15 februari sjunde dagen

No. 101.

På angivelse af Olof Nilsson i Rimseröd har Kronolänsmannen, HofRättsCommissarien C M Gädda till tinget utfärdat kallelse å Magnus Jakobsson i Esperöd med påstående om ansvar för det han skall slagit bemälte Olof Nilsson och brutit dennes hemfrid.

Wid upprop av målet, komma åklagaren och målsägaren i egne personer tillstädes, men Svaranden saknas, dock intygar KronoRättaren Anders Axberg, att han, i närvaro af Johannes Svensson i Rimseröd, tillställt Svaranden af åklagaren utfärdade kallelsen.

Målsägaren uppgifver, att Svaranden den 1 sistlidna december öfverföll målsägaren på hans loge och tillfogade honom flera slag i hufvudet och stötningar under bröstet, deraf åkommor följde, att Svaranden den fjerde i samma månad infann sig utanför målsägarens bostad och yrkade det målsägaren gå ut till honom, att Svaranden, då målsägaren icke gjorde det, aflägsnade sig, att Svaranden, efter någon stunds förlopp, återkom till bostaden, att Svaranden då, under hotelser mot målsägaren, utslog en fönsterruta i huset, samt att Svaranden begge ifrågawarande dagar war vid starka drycker öfverlastad.

Härpå söker åklagaren vittnesmål af Hans Olsson under Tegen samt Gustaf Olausson och Johannes Olausson i Rimseröd, hwilka äro närvarande; och som jäf emot dem ej kan utrönas, få de, med Svaranden förbehållen jäfsrätt, gå ed, derefter de warnas för mened, höras särskilt och wittna sålunda:

1. Hans Olsson: Den förste December sistlidet år inkom Svaranden, som då war rörd af starka drycker, på målsägarens loge, hwarest målsägaren wid tillfället uppehöll sig. Svaranden war uppbragt på målsägaren och tilldelade denne med en slagval tre slag i hufvudet, deraf lika många svullnader följde, hvarjemte Svaranden med slagwalen stötte till målsägaren en gång under bröstet så att blodvite uppkom. Målsägaren sprang då ifrån logen och tilldelades i detsamma ytterligare ett slag af Svaranden, hwilken följde efter målsägaren. Denne tog sin tillflykt in i sitt hus. Svaranden tillfogade ej målsägaren någon skada under vägen mellan logen och huset, i hwilket senare Svaranden icke ingick, utan begaf sig bort. Den fjerde i nämnda månad kom Svaranden rusig till målsägarens bostad, grälade

der med målgäaren, for sedan sin wäg, men infann sig åter efter en stunds förlopp och inslog då med knuten hand en fönsterruta i bostade, hwarefter Svaranden for sine färde.

Uppläst och widkänt.

2. Gustaf Olausson: Den förste sistlidna December såg wittnet, att målsägaren kom springande från sin loge, och att Svaranden förföljde honom. Sden yttrade då, att han skulle slå målsägaren, men gjorde det icke wid tillfället. Den fjerd i samma månad infann sig Svaranden utanför målsägarens bostad, der målsägaren då war inne. Svaranden utfor i skällsord emot målsägaren och uppmanade honom att komma ut till Svaranden, som då skulle "plocka och skära" målsägaren. Under det Svaranden stod utanför målgäarens hus, hörde wittnet, att en ruta der inslogs, Svaranden war öfverlastad wid begge omwitttande tillfällena.

Uppläst och widkänt

3. Johannes Olausson: lika med wittnet Hans Olsson, med anmärkning likwäl, att målsägaren och Svaranden ej sprunga emellan målsägarens loge och bostad.

Uppläst och widkänt.

För inställelsen fordra wittnena ersättning. De hafwa tre mil hit. Åklagaren yrkar böter å Svaranden för utewaran samt begär uppskof.

Utslag afkunnadt den 30 April 1853.

Uppskof 6te dag.

Målet uppskjutes till sjette dagen rättgångsdagen af nästa lagtima ting med Hderna, då åklagaren har att medelst hemtning inställa Sden för Rn; börande målsägaren wid Rd 16 sh vite tillstädeskomma å utsatta dagen.

Böter för utewaran kunna ej Sden ådömas.

(v278497.b4480.s883)

Dombok vid lagtima Sommat Ting med Tanums och Bullarens Härad år 1853

År 1853 den 3 Juni och följande dagar förrättade undertecknad,
e o Brottmålsnotarie och tillförordnad Domare,
lagtima SommarTing i
Tanums och Bullarens Härad,
med biträde af efterskrifna Häraders Nämnd:

Från Tanums Härad:
Häradsdomaren Hans Hansson i Hallind
Nämndemännen Anders Pettersson i Westerby,
Per Jacobsson i Fåraby,
Cornelius Ström i Hofveröd,
Tobias Andersson i Hwitevall,
Anders Olsson i Lilla Anrås,
Johan Hansson i Bro

Från Bullarens Härad:
Häradsdomaren Hans Nilsson i Skackestad,
Nämndemännen Carl Gabrielsson i WesteRöd,
Olof Johansson i Edsäm,
Truls Christensson i Sögård,
Gustaf Johansson i Fredsland,
Johan Nilsson i Ulseröd,
Anders Persson i Elseröd.

Sedan Domare och Nämndemän bevistat Gudstjenst i Tanums kyrka, sammanträdde Rättens ledamöter och påbjöd rättegångsfrid, hwarefter följande lagrum författningar kungjordes:

40 kap 6§ MissgerningsBalken och Kongl. Förklaring den 23 Mars 1807 punkt 17 om inbrottsstöld; 15 kap 2 och 14 §§ RättegångsBalken och Kongl. Brefvet den 27 Maj 1801, angående fullmäktig i rättegångar, samt Kongl. Påbudet d 30 Oct 1723 om...

(v278497.b6440.s1271)

1853 den 9 Juni

Nr. 93

I öfverensstämmelse med HäradsRättens beslut, antecknad under Nr 101 i Domboken vid nästlidet Ting företogs åter målet emellan Kronolänsmannen Kommissarien C M Gädda, Åklagaren, Olof Nilsson i Rimseröd, Angifvare, och Magnus Jacobsson i Esperöd, Svaranden, angående ansvar för slagsmål och hemfridsbrott.

Parterna och Angifvaren kommo tillstådes personligen.

Svaranden, som sade att han ej kände jäf emot de i hans frånvaro afhörde wittnena, förklarade, att han vore alldeles oskyldig till de af vittnena omnämnda förbrytelser.

På frågor afgaf Angifvaren följande förklaring: att Angifvaren icke varit i oenighet med Svaranden före våldet; att den sistnämnde, då han den 1 december inkom på Angifvarens loge, genast yttrat att Angifvaren beskyllit Svaranden för tjufnad, och visat sig uppretad deröfver; att Angifvaren nekat och begärt att få veta hvem som sagt sådant; men att Svaranden icke gifvit något svar derpå, utan börjat slå Angifvaren, på sätt wittnena berättat. Åklagaren yrkade ansvar å Svaranden i ? af bevisning, och Svaranden begärde del af Rns protokoll och beslut i målet, samt yrkade, att wittnet Hans Olsson måste vara förvisad till sin själasörjare för att erhålla undervisning; ? vidare ej förekom än, att KronoRättaren Axberg begärde ersättning med 2 Rdr för det han sökt Sden i hans hemvist nästl dag, för att enligt Rättens beslut, hemta honom till Tinget.

Utslag

afkunnadt den 30 Augusti 1853

HäradsRätten, som icke finner skäl att bifalla Svaranden begäran om wittnet Hans Olsson under Tegen förevisande till själasörjaren att erhålla undervisning i christendomen, företager målet i befintligt skick till afgörande; och som det, emot Svaranden nekande, är lagligen styrkt genom de i målet hörda wittnes berättelserna; att Svaranden den förste December nästlidet år, i uppbragt sinnesstämmning, ankommit till Angifvarens bostad och på dennes loge tilldelat honom med en slagval tre slag i hufvudet och en gång slått till honom under bröstet, så att lika många åkommor deraf följt, samt, då Angifvaren sökt att komma undan, ytterligare tillfogat honom ett slag; att Svaranden, den fjerde i samma månad, återkommit till Angifvarens bostad och grälat med denna, samt, efter det Svaranden begifvit sig bort men återvändt, inslagit en ruta i Angifvarens boningshus, der Angifvaren då uppehöll sig; äfvensom att Svaranden vid begge dessa tillfällen varit öfverlastad af starka drycker; Att då det icke är bevisat, att Svaranden efter förut ? uppsåt utöfvat det våld, som skedde den 1 December, men det deremot måste anses ådagalagt, att Svaranden den fjerde December återkommit till Angifvarens bostad i afsigt att göra skada, pröfvar HäradsRätten, jemlikt 20 kap 4 och 5 §§ samt 35 kap 2 och 3 §§ MissgerningsBalken, jemte Kungl. Förordningarna den 10 Juni och den 16 November 1841, rättvist döma Svaranden att böta för Hemgång tretton Rdr 16 sh för slagsmålet, -3- tre Rdr 8 sh, för fylleri Tre Rdr 16 sh, att för det Sden af ondska inslagit Angifvarens fönster Sex Rdr 32 sh, tillsammans tjugosex Rdr 24 sh, 26:24, hwilka böter skola treskiftas emellan Kronan, Häradet och Åklagaren, utom fylleriböterna, af hwilka Åklagaren erhåller tvåtredjedelar och de fattiga i den församling, der Rimseröd är beläget, återstoden, skolande Svaranden dessutom ersätta KronoRättaren Andr. Axberg för hans besvär i ? hemtning med En Rdr 16 sh, samt äfvensom wittnena Hans Olsson under Tegen, smt Gustaf Olausson och Johannes Olausson i Rimseröd för inställelsen med Två Rdr 32 sh, allt Banco

Besvärshänvisning